

Vergilər

Biz bazar iqtisadiyyatını vergi
yolu ilə tənzimləməliyik.

Heydər ƏLİYEV

№ 06 (696) • 13 fevral 2014

www.vergiler.az

Qiyməti: 40 qəp.

Regional inkişaf dövlət programları uğurla icra edilmişdir

Fevralın 5-də Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət programlarının icrasına hasar olunan konfrans keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak etmişdir.

Mərkəzdə regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət programlarının icrasından bəhs eden sərgi açılmışdır. Sərgidə 2003-2013-cü illər üzrə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının əsas göstəriciləri, iqtisadiyyatın sahəsi, infrastruktur, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, kənd təsərrüfatı, sosial inkişaf, turizm, ekologiya, sahibkarlıq və digər sahələrinin inkişafını əks etdirən göstərilər geniş yer verilmişdir.

Konfrans giriş nitqi ilə açan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş dövlət programlarının icrasının yekunlarından, bu sahədə qazanılmış uğurlardan danışmışdır. Bildirilmişdir ki, 2004 və 2009-cu illərdə regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı imzalanmış dövlət programları regionların inkişafına ciddi təkan vermiş, ölkənin iqtisadi potensialını gücləndirmişdir: «Son il ərzində Azərbaycan dünyada ən sürətli templərlə inkişaf etmişdir. İqtisadiyyat 3,4 dəfə artmışdır. Heç bir başqa ölkədə son on il ərzində iqtisadiyyat bu qədər artma-mışdır. Bunun başlıca səbəbi aparılan islahatlar, ölkəmizdə hökm sürən sabitlik, ictimai asayıdır. Əlbəttə ki, sabitlik və düşünülmüş siyaset iqtisadi sahədə inkişafda görələşdirilən şərait yaratmışdır. Azərbaycanda iqtisadi islahatlar siyasi islahatlarla tamamlanır. Bu iki istiqamət arasında uzlaşma vardır. Hesab edirəm ki, Azərbaycan

təcrübəsi bu baxımdan başqa ölkələr üçün də maraqlı ola bilər. İki programın icra edilməsi nəticəsində sahəye istehsalı 2,7 dəfə artmışdır. Əgər programın icrasının ilk illərində iqtisadiyyat və sənaye daha çox neft sektoruna təsdiq olunmuşdur. Bu gün inkişaf etmiş ölkələrə bu göstərici 100 faizdən də çoxdur. Ancaq Azərbaycanda 8 faizdir.

Dövlətimizin başçısı həyata keçirilen tədbirlər nəticəsinə: «Son il ərzində Azərbaycan 1,5 dəfə artdığını, bir milyon 200 min iş yerinin açıldığını, yoxsulun təqribən 49 faizdən 5,3 faizə düşdüyüünü bildirmişdir: «Bu göstəricilərə görə Azərbaycan hətta inkişaf etmiş ölkələri qabaqlayır. Xərici dövlət borcumuz 8 faiz təşkil edir. Hesab edirəm ki, bu da dənə miqyasında, ən yüksək göstəricidir. Bu, onu göstərir ki, biz iqtisadi siyasetimizi çox böyük dəqiqliklə, həssaslıqla aparırıq. Qoyulan investisiyalar ya xaricdən cəlb edilən investisiyalardır, ya da

ki, dövlət bütçəsindən ayrılan, o cümlədən Dövlət Neft Fonduñun hesabına qoyulan vəsaitdir. Yəni, biz beynəlxalq maliyyə bazalarından maliyyə resursları cəlb etməmişik. Yəni, onları çox aşağı soviyyədə cəlb etmişik ki, ölkə borelanmasın. Bu gün inkişaf etmiş ölkələrə bu göstərici 100 faizdən də çoxdur. Ancaq Azərbaycanda 8 faizdir.

Prezident İlham Əliyev bildirmişdir ki, son on il ərzində ölkəyə 160 milyard dollar investisiya colb olunmuş, bu göstərici ötən il 28 milyard dollar təşkil etmiş, daxili sərmayələr xarici sərmayələri üstələmişdir: «Düzdür, daxili sərmayələrin tərkibində dövlət investisiya xərcləri hələ ki, üstünlük təşkil edir. Bu da təbiiidir. Cünki infrastruktur layihələri və ölkə iqtisadiyyat üçün lazım olan digər proqramlar icra edilir. Ancaq özəl sektor da Azərbaycana investisiya qoyuluşunu artırır. Bu da ilk növbədə, ölkəmizdə hökm sürən sabitli-

yin hesabındır və özəl sektorun Azərbaycanın gələcəyinə inaminin təzahüründür. Ona görə əminəm ki, gələcək illərdə investisiyanın həcmi, qoyulan sərməyo azalmayacaqdır. Cünki gələcəsi işlər çoxdur. Son 10 il ərzində Azərbaycanda minlərlə yeni şirkət yaranmışdır və biz çalışırıq ki, yerli şirkətləri gücləndirir. O cümlədən güzəştli şərtlər hesabına onların dövlət layihələrində iştirakı təmin edilir. Bu gün tikinti sahəsində işlərin böyük əsəriyyəti yerli şirkətlər hesabına görür. Bu, o şirkətlərin maliyyə vəziyyətinini yaxşılaşdırır, iş yeriinin açılmasına goturır çıxarıır, büdcəyə dənə vergi ödənilir və təcrübə toplanılır. Yəni, növbəti programın icra edilməsi əminəm ki, uğurlu olacaqdır.

Konfransda yekun nitq söyləyen Prezident İlham Əliyev demisidir ki, yaxın perspektivdə üçüncü Dövlət Programının icrası gözlənilir. Qeyd edilmişdir ki, inkişaf etməli həllini tapmamış məsələlərlə bağlı həmin programda konkret vəzifələr müəyyənləşdiriləcəkdir: «Növbəti 5 il ərzində bizim ki-

fayət qədər iqtisadi, maliyyə və texniki resurslarımız ola-caqdır ki, üçüncü programı uğurla icra edək. Əlbəttə ki, son 10 il ərzində biz böyük təcrübə toplamışq. Son 10 il ərzində Azərbaycanda minlərlə yeni şirkət yaranmışdır və biz çalışırıq ki, yerli şirkətləri gücləndirir. O cümlədən güzəştli şərtlər hesabına onların dövlət layihələrində iştirakı təmin edilir. Bu gün tikinti sahəsində işlərin böyük əsəriyyəti yerli şirkətlər hesabına görür. Bu, o şirkətlərin maliyyə vəziyyətinini yaxşılaşdırır, iş yeriinin açılmasına goturır çıxarıır, büdcəyə dənə vergi ödənilir və təcrübə toplanılır. Yəni, növbəti programın icra edilməsi əminəm ki, uğurlu olacaqdır.

Prezident İlham Əliyev növbəti illərdə regionların iqtisadi inkişafı sahəsində həyata keçirilecek tədbirlərdən, qarşıda duran vəzifələrdən danışmış, hökumət üzvlərinə tövsiyə və tapşırıqlarını vermişdir.

Azərbaycan-Gürcüstan
əlaqələri bundan sonra da
dinamik inkişaf edəcəkdir

Fevralın 12-də Azərbaycana rəsmi səfərə gələn Gürcüstan Prezidenti Georgi Marqvelashvili ilə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin tekbətək görüşü keçirilmişdir. Görüşdə Azərbaycan-Gürcüstan münasibətlərinin müxtəlif sahələrdə uğurlu inkişafından məmənluq ifadə olunmuş, qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Sonra Azərbaycan və Gürcüstan prezidentlərinin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüş olmuşdur. Prezident İlham Əliyev qonaqları salamlayaraq bildirmişdir ki, Gürcüstan Prezidentinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri ölkələrimiz arasında tarixən mövcud olmuş dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin голеcekde daha da inkişaf etdiriləcək baxımdan müstəsna əhəmiyyətə malikdir: «Bu gün Sizinle ikitərəfli və çox tərəfli münasibətlərdə qarşılıqlı maraq kəsb edən məsələlərə dair qısa fikir mübadiləsi apardıq. Əminəm ki, biz bundan sonra da qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın potensialını artıracaqıq. Gürcüstan bizim üçün qardaş, yaxın ölkədir, qonşu, tərəfdə və dostdur. Əminəm ki, münasibətlərimizin голеcek inkişafı çox müsbət və dinamik olacaqdır».

Prezident İlham Əliyev qeyd etmişdir ki, hər iki qonşu ölkəni istər regional, istərsə də qlobal xarakterli bir sərəncam birləşdirir: «Biz uzun illər ərzində həmşə ümumi məqsədlərimizə sadıqlık nümayiş etdirmişik. Onları həyata keçirmək üçün qarşidan gələn illərdə də fəal işləyəcəyik. Siz dediniz ki, çox dənədir Azərbaycanda olmamışınız. Əminəm ki, bu səfər çox faydalı, maraqlı olacaq və münasibətlərimizin daha da inkişaf etməsinə yaxşı taken verəcəkdir».

Gürcüstan Prezidenti Georgi Marqvelashvili səmimi qəbulu görə minnədarlığı ifadə edərək səfərin ölkəsi üçün mühüm əhəmiyyətə daşıdığını vurğulmuşdur. Qeyd edilmişdir ki, Gürcüstan Azərbaycanla münasibətlərinin yəni imkanlar çörçivəsində bundan sonra da dinamik inkişaf etməsində maraqlıdır: «Görüşümüzde Siz bizim birləşdə inkişaf etdirdiyimiz, faktiki olaraq artıq tarixə çevrilən, ister regionumuzda, isterse də regionumuzun hüdudlarından kənarada yaşayan xalqların tərəfən imkanlar yaradan istiqamətləri düzgün vurğulanıb. Biz çox şadıq ki, belə soviyyədə əməkdaşlıq təkcə zəmanəmizdə deyil, gələcəyə baxanda da inkişaf edən, regionda yeni layihələr, yeni dinamika yaradan əməkdaşlıq kimi görürün».

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstan Prezidenti Georgi Marqvelashvili mətbuatla bayanatlarla çıxış etmişler.

«Azərbaycanın vergi sistemi: reallıqlar və perspektivlər»

Fevral ayının 7-də «Azərbaycanda vergi sistemi: reallıqlar və perspektivlər» mövzusunda III Vergi Forumunun plenar iclası keçirilmişdir. İclasda Prezident Administrasiyasının, Milli Məclisin, Nazirlər Kabinetinin və digər dövlət orqanlarının, Milli Elmlər Akademiyasının müvafiq strukturlarının, Avropa Birliyinin, Dünya Bankının, Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının, Türkiyənin, Gürcüstanın və Qazaxıstanın vergi xidməti orqanlarının, bankların, qeyri-hökumət təşkilatlarının, sahibkarların ictimai birləşmələrinin nümayəndələri və iş adamları iştirak etmişlər.

Vergilər naziri, 2-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müşaviri Fazıl Məmmədov tədbir iştirakçılarını salamlayaraq bildirmişdir ki, bununla üçüncü dəfədir ki, keçirilən forum vergilərə dair problemlərin açıq dialoq şəraitində müzakirə edildiyi platforma olaraq səmərəli nəticələr venir. Qeyd olunmuşdur ki, burada açıq, qarşılıqlı etimad şəraitində, pəşkarların iştirakı ilə Azərbaycan və dünya iqtisadiyyatı, bütövlükdə dünya vergi sistemləri qarşısında duran bir çox global problemlər, mühüm məsələlər müzakirə olunur.

Fazıl Məmmədov qeyd etmişdir ki, əvvəlki forumlarda milli vergi sisteminin dünya standartlarına uyğunlaşdırılması və on müraciəti texnoloji əsaslarında inkişaf etdiriləcək ilə bağlı geniş müzakirələr aparılmış, biznes cəmiyyəti ilə qarşılıqlı maraq doğuran müəyyən məsələlərdə ortaq yanaşma əldə edilmişdir. Həmin müzakirələrin nəticələri hazırda milli vergi sistemində aparılan yeni siyasetin əsaslarında

özəksini tapmışdır. Bu isə bir daha sübut edir ki, müzakirələrin möhz belə formatı vergi öðeyiciləri üçün daha səmərəli vergi sisteminin qurulmasına, vergi orqanları üçün isə daha səmərəli vergi inzibatçılığının formalasdırılmasına, ölkəmizdə dənəverişli biznes mühitinin yaradılması üçün optimal və bütün tərəflər üçün faydalı həllər tapmağa imkan verir.

Nazir vurğulmuşdur ki, ümummilli lider Heydər Əliyev əsasını qoymuş milli vergi sistemi son 10 il ərzində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev rəhbərliyi altında əsaslı modernizasiya prosesindən keçmişdir. Azərbaycanda sahibkarlıq subyektlərinin sayıının artması, ölkənin iqtisadi baxımdan aktiv inkişaf fazasına keçməsi vergi xidmətinin fəaliyyətinin də faktik olaraq müasir əsaslardan yenidən qurulmasını zəruri etmiş, son bir neçə il ərzində vergi sisteminin böyük texniki imkanlara malik texnoloji bazası qurulmuşdur.

Davamı 3-cü səhifədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə hər il fevralın 11-də vergi xidməti işçilərinin peşə bayramı qeyd olunur.
Bu əlamətdar gün münasibətlə vergi xidməti işçilərini ürəkdən təbrik edir, ölkəmizin iqtisadi yüksəliyi yollarında onların hər birinə uğurlar arzulayırıq.

2 | Vergilər Nazirliyində görüşlər keçirilmişdir

4 | Azərbaycanda vergi inzibatçılığı yüksək səviyyədə qurulmuşdur

5 | «Asan imza» elektron xidmətlərdən istifadəni asanlaşdırır

6 | Vergi inzibatçılığı ilə bağlı tədbirlər davamlı xarakter daşıyır

Vergilər Nazirliyində görüşlər keçirilmişdir

Fevral ayının 6-da vergilər naziri, 2-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müsaviri Fazıl Məmmədov III Vergi Forumunda iştirak etmək üçün Azərbaycan'a gəlmış Türkisi Galırlar Administrasiyasının rəhbəri Mehmet Kılıçının başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir.

ala malik Türkiyənin vergi xidmətləri arasında mövcud olan six əməkdaşlıqdan məmənnuluğunu ifadə edən vergilər naziri qarşılıqlı təcrübə mübadiləsinin daha da dərinləşdirilməsinin, mübadilə proqramlarının davam etdirilməsinin zəruriyini qeyd etmişdir.

Vergilər naziri Azərbaycanın vergi xidmətindən aparılan işlətlər, vergi inzibatiçiliyi və informasiya texnologiyalarının tətbiqi sahəsində əldə edilən nailiyyətlər barədə qonaq məlumat vermiş, ölkəmizde beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan müasir innovativ vergi inzibatçılığının qurulması istiqamətində məqsədyönlü işlərin aparıldığı qeyd etmişdir.

***

Xatırladıq ki, Türkiyə və Qazaxstanın vergi orqanlarının nümayəndələri fevralın 6-7-də keçirilən «Azərbaycanın vergi sistemi: reallıqlar və perspektivlər» mövzusunda III Vergi Forumunda iştirak etmək üçün ölkəmizdə

Qardaş ölkənin vergi xidmətinin nümayəndələrini salamlayan Fazıl Məmmədov iki ölkə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin çox sürətli inkişaf etdiyini vurğulamışdır. Son illər yüksək iqtisadi artma nail olan Azərbaycanla böyük iqtisadi potensiyalı.

Qanunvericiliyin pozulmasına qarşı tədbirlər görülür

2014-cü ilin yanvar ayı ərzində ölkədən 2439 vergi ödəyicisi tərəfindən nağd hesablaşmaların aparılması qaydalara pozulduğu, 643 vergi ödəyicisi tərəfindən qanunu nəzərdə tutulmayan valyutanın ödəniş vasitəsi kimi qəbul olunduğu, ticaret, işə və xidmət məssisələrində qanunsuz olaraq alınıb-satıldıq və ya dəyişdirildiyi, 718 vergi ödəyicisinin xüsusi rəziləq (lisensiya) teleb olunan fəaliyyət növləri ilə belə razılıq (lisensiya) almadan möşğul olduğu məyyən edilmişdir. Nöticədə

Operativ nəzarət tədbirləri zamanı 433 vergi ödəyicisi tərəfindən 640 nəfər fiziki şəxslərin əmək məşqavılışı bağlamadan işə cəlb edildiyi, 194 vergi ödəyicisi tərəfindən fərqlənmə nişanı olmadan avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişin daşıdığı, 68 vergi ödəyicisində aksiz markaları ilə müvafiq qaydada markalanmamış 298 ədəd mal olduğunu müyyənəlsədirilmişdir.

Aşkar edilmiş faktlarla bağlı müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

RƏQƏMLƏRİN DİLİ İLƏ

- Ötən il dövlət bütçəsinə vergi daxilolmaları **10,6%** artaraq **6 milyard 663 milyon 633,4 min manat** təşkil etmişdir.
- Son 10 ildə Azərbaycanda ümumi daxili məhsul **3,4 dəfə** artmışdır.
- 2013-cü ildə ümumi daxili məhsul **6%**, qeyri-neft sektoru üzrə **10%-dək** artmış, iqtisadiyyata qoyulan sərməyələr rekord səviyyəyə yüksəlməklə **28 milyard dollar** təşkil etmişdir.
- Gəlirlərə və əmlaka görə ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması və vergidən yayınmanın qarşısının alınması haqqında müqavilə imzalanmış ölkələrin sayı **45-ə** çatmışdır.
- Vergilər Nazirliyi vergi ödəyicilərinə **51** elektron xidmət göstərir. Bu, dövlət qurumları arasında ən yüksək göstəricidir.
- 2013-cü il ərzində ölkədə, xüsusilə Bakıda **30 mindən çox** POS-terminal quraşdırılmışdır. Cari ildə isə respublika ərazisində daha **70-90 min** POS-terminalın quraşdırılması planlaşdırılır.
- Hazırda dünya üzrə pərakəndə satış əməliyyatlarının **85%-i** nağd, **15%-i** isə nağdsız formada aparılır.
- Azərbaycanda nağdsız ödənişlərin ümumi pul dövriyyəsində xüsusi çökisi **10%** təşkil edir. Son 6 ayda nağdsız ödənişlərin həcmi **31%** artmışdır.
- Cari ilin yanvar ayında elektron pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi öten ilin yanvar ayına nisbətən **1,7 dəfə** artaraq **242,3 min manat** təşkil etmişdir.

Vergilər Nazirliyinin əməkdaşları peşə bayramı günündə Fəxri xiyabanda ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını və Şəhidlər xiyabanını ziyarət etmişlər

Fevral ayının 11-i Vergilər Nazirliyinin yaradılmasının 14-cü ildönümü və vergi xidməti əməkdaşlarının peşə bayramıdır. Bununla bağlı vergilər naziri, 2-ci dərəcəli dövlət vergi xidməti müsaviri Fazıl Məmmədov başda olmuşdur.

nazirliyinin ölümləri və zərur

rək xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad etmiş, abidəsi öününe gül dəstələri qoymuşlar. Görkəmli ofstalmoloq, akademik Zərifə Əliyevanın da xatirəsi ehtiramla yad olunmuş, abidəsi öünənə gül dəstələri qoymulmuşdur.

Daha sonra nazirliyin kolle-

tivi Şəhidlər xiyabanına gələrək, Azərbaycanın orazi bütönlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsini yad etmiş, «Əbədi məşəl» abidesinin öünənə əklil qoymuş, şəhid məzarlarının üzərinə al qərənfillər düzənmişlər.

Ötən ay ərzində Vergilər Nazirliyinin xətti ilə büdcəyə 780 milyon 352,2 min manat vəsait daxil olmuşdur

Bu məbləğin 48,9%-i mənfəət vergisinin, 21,2%-i oləvə deyə vergisinin, 8,2%-i fiziki şəxslərin gəlir vergisinin, 9,1%-i aksizlərin, 12,6%-i isə digər vergilərin payına düşür.

Qeyri-neft-qaz sektoru üzrə büdcəyə 330 milyon 880,1 min manat vəsait daxil olmuşdur ki, bu da öten ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 26 milyon 626,8 min manat çoxdur.

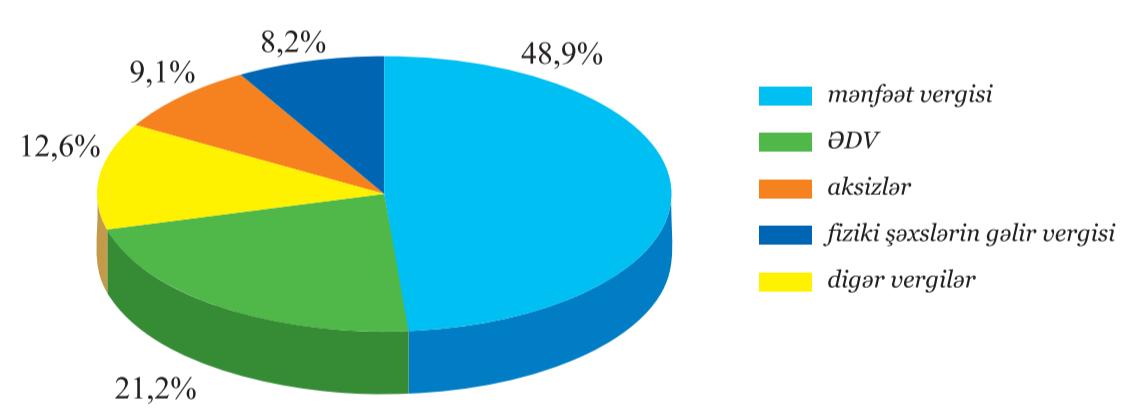
Yanvar ayında respublika üzrə 8 min 622 ver-

gi ödəyicisi qeydiyyata alımmışdır.

1 fevral 2014-cü il tarixə qeydiyyatda olan vergi ödəyicilərinin ümumi sayı 544 min 981 toşkil edir ki, bu da 1 fevral 2013-cü il tarixə qeydiyyatda olan vergi ödəyicilərinin sayından 11,4% çoxdur.

2014-cü ilin yanvar ayı ərzində respublika üzrə elektron formada göndərilmiş bəyannamələrin xüsusi çökisi 92,2% təşkil etmişdir.

2014-cü ilin yanvar ayı üçün vergi daxilolmaları

Çağrı Mərkəzinə daxil olan müraciətlərin statistikası

2014-cü ilin yanvar ayında Vergilər Nazirliyinin «195» Çağrı Mərkəzi tərəfindən 25 min 667 müraciət cavablandırılmış, vergi ödəyicilərinə 156 min 591 sayda məlumat xarakterli mesaj göndərilmişdir. Çağrı Mərkəzinə daxil olmuş müraciətlərin 20 min 845-i (81,2%) canlı rejimdə mərkəzin əməkdaşları tərəfindən, 4 min 822-si isə səsli menyu vasitəsilə cavablandırılmışdır. Canlı rejimdə cavablandırılmış sualları vergi növləri (12,6%), elektron xidmətlər (17%), hesabatlar və onların doldurulma qaydaları (26,3%), qeydiyyat barədə suallar (8%) təşkil etmiş, onlardan 97,6%-i əmək-

daşlar tərəfindən dərhəl, 2,4%-i isə səsli menyu vasitəsilə cavablandırılmışdır. Səsli menyu vasitəsilə qəbul edilmiş müraciətlərin 25,9%-i vergi növləri, 34%-i isə dövlət bütçəsinə olan vergi borcları barədə olmuşdur.

Ötən dövr ərzində vətəndaşlardan xüsusi araşdırma tələb edən 115 müraciət qəbul edilərək aidiyəti üzrə göndərilmişdir.

Müraciətlərin 77,5%-i Bakı şəhərindən, 5,9%-i ölkənin müxtəlif bölgələrindən, qalanı isə mobil operatorlardan daxil olmuşdur.

**VERGİLƏR NAZIRLIYININ
ÇAĞRI MƏRKƏZİ**

195

www.taxes.gov.az

Contact Centre Certified EN 15838

Açıq dialoq platforması

«Azərbaycanın vergi sistemi: reallıqlar və perspektivlər» mövzusunda III Vergi Forumunda vergilər naziri Fazıl Məmmədovun açılış nitqi

Əvvəli 1-ci sahifədə

İnformasiya texnologiyalarının geniş tətbiqi vergi inzibatiğinin əsaslaşmasına, çəkilən xərclərin əhəmiyyəti şəkildə azalmasına imkan vermişdir.

Bildirilmişdir ki, bu gün Azərbaycanın vergi sistemi dünyada tətbiq olunan əksər xidmətləri vergi ödəyicilərini təqdim etmək iqtidarındadır. Nazirlək elə bir sistem qurmağı çalışır ki, vergi ödəyicisi vergi orqanına gəlmədən, praktiki olaraq distant formada dövlət qarşısında bütün vergi öhdəliklərini yerinə yetirə bilsin. Hazırda Vergilər Nazirliyi vergi ödəyicilərinə 50-dən çox elektron xidmət tətbiq olunan ən geniş elektron xidmətlər toplusudur: «Məlum olduğu kimi, 2013-cü il ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən «İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları ili» elan edilmişdi. Ötən il biz əvvəlki illərdə elektron hökumət programı çərçivəsində həyata keçirdiyimiz bir çox layihələrin davam olaraq «Asan imza» layihəsinin de reallaşdırılmasına nail olduq. Bu, biznesin mobil texnologiyaların idarə edilməsi istiqamətində ilk addım idi. Hazırda elektron xidmətlərin genişləndirilməsi istiqamətində işlər sürətli davam etməkdədir.

Sahibkarlıq subyektlərinin qeydiyyatı sahəsində aparılmış isləhatlar noticisində Dönya Bankının hazırladığı «Doing Business 2014» hesabatında «Biznesə başlama» göstəricisi üzrə Azərbaycan ilk onluğa daxil olub. Hesab edirəm ki, vergi xidmətlərinin elektronlaşdırılması prosesinin davam etdirilməsi və düşüñüyümüz bir səra yeni xidmətlərin ölkəmədə tətbiqi noticisində qarşılıklı illərdə vergilərin ödənilməsinə sərflənən, texnoloji baxımdan daim təkmilləşən bir vergi sisteminin yaradılmasını zəruri edir.

Sahibkarlıq subyektlərinin qeydiyyatı sahəsində aparılmış isləhatlar noticisində Dönya Bankının hazırladığı «Doing Business 2014» hesabatında «Biznesə başlama» göstəricisi üzrə Azərbaycan ilk onluğa daxil olub. Hesab edirəm ki, vergi xidmətlərinin elektronlaşdırılması prosesinin davam etdirilməsi və düşüñüyümüz bir səra yeni xidmətlərin ölkəmədə tətbiqi noticisində qarşılıklı illərdə vergilərin ödənilməsinə sərflənən, texnoloji baxımdan daim təkmilləşən bir vergi sisteminin yaradılmasını zəruri edir.

Bütün bunlar nəzərə alınaraq, yaxın goləcəkdə vergi sistemində müasir inforrnasiya texnologiyalarının tətbiqi, elektron xidmətlə-

gi sahəsində aktiv mübadilə programlarının tərəfdarı kimi çıxış edir. 2013-cü ildə ölkəmiz beynəlxalq birliyin təşəbbüsü olaraq ortaya çıxmış İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) «Vergi sahəsində şəffaflıq və məlumat mühəbadəsi üzrə Qlobal Forum»una qoşulmuşdur. Biznes cəmiyyəti ilə aparılan dialoğun nəticəsi olaraq, 2014-cü ildə vergi ödəyiciləri ilə münasibətlərin yeni əsaslar da qurulmasına başlanılmış, sahibkarlarla ilk partnörlük sazişləri bağlanılmışdır. Bu, qarşılıqlı etimadə əsaslanan, biznesin öz vergi öhdəliklərinə, vergi orqanlarının isə yeni nəzarət mexanizmlərinin tətbiqinə daha məsuliyyətli bir yanaşma formasıdır və qarşılıklı ilə her iki tarif bu münasibələrin faydasını hiss edəcəkdir.

Vergilər naziri bildirmişdir ki, bu gün digər sahələrdə olduğunu kimi, vergi orqanlarının da qarşısında yeni, qlobal çağrıları durur. «Azərbaycan 2020: göləcəyə baxış» inkişaf Konsepsiyanı milli vergi sistemi üçün yeni hədəflər müəyyən etmişdir. Dünyada baş ve-

rən global tendensiyalar və beynəlxalq integrasiyanın dərinləşməsi bilik menecmentinə əsaslanan, texnoloji baxımdan daim təkmilləşən bir vergi sisteminin yaradılmasını zəruri edir.

İnformasiya texnologiyalarının tətbiqi, elektron xidmətlərinin artırılması ilə bağlı yeni mexanizmlərin yaradılması planları vardır. Ortamüddətli perspektivdə 2013-cü ildə ilk pilot layihəsinə start verdiyimiz elektron auditin tammiqyaslı tətbiqi, eləcə də transfert qiymətlərinin tənzimlənməsi və elektron kommersiyanın vergi nəzarəti mexanizmləri üzrənə işləri davam etdirəcəyik».

Qeyd edilmişdir iki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərençəm ilə 2014-cü ilin «Sənaye ili» elan edil-

məsi ilə bağlı cari ildə sənayenin inkişafında ciddi irəliləyişlər gözənlər. Dünya iqtisadiyyatında innovasiyalı iqtisadiyyatın əsas hərəkətverici qüvvəsi hesab edilən, milli iqtisadiyyatda yeni sahələrin formallaşmasında və rəqabətqabiliyyətliliyində böyük rol ola biləcək texnoparkların yaradılması inkişafı sistəmdə ciddi dəyişikliklər vəd edir. Beynəlxalq təcrübəyə əsaslanaraq, eləcə də orta və uzunmüddətli perspektivdə sənaye parklarının və texnoparkların inkişafını stimullaşdırmaq üçün hemi parklarda fəaliyyət göstərən hüquq və fiziki şəxslər 7 il müddətinə, parkların idarəedici təşkilat və operatorları iso müdətsiz vergilərənə azad edilmişlər.

Yaxın illərdə Azərbaycanın qarşısında duran vəzifələrdən danışan vergilər naziri bildirmişdir ki, əsas məsələlərden biri iqtisadiyyatda karbonhidrogen ehtiyatlarından asılılığı azaltmaq və qeyri-neft sektorunun, o cümlədən onun aparıcı tərkib hissəsi olan sonnət sektor-

nun sürətli inkişafını təmin etməkdir. Bütün bunlar «Azərbaycan - 2020: göləcəyə baxış» inkişaf Konsepsiyanının əsas hədəfləri sırasındadır və bù möhtəşəm layihələrin həyata keçirilməsində vergi orqanlarının yeri və rolü bərədə burada xüsusi bir təqdimat olacaqdır.

Cıxışının sonunda vergilər naziri vurgulamışdır ki, müasir qlobal çağrıları vergi orqanları tərəfindən daha faal vergi siyasetinin həyata keçirilməsini tələb edir. Vergilər Nazirliyi qarşılıklı ilə dördə bəzən mühitinin soməreliliyinin, vergi sisteminin stimullaşdırıcı rolu unutulmamışdır. İstirak edənlərin hamisindən biri daha töşəkkürümü bildirir və məmənuniyyətlə sizi açıq dialoqa dəvət edirəm».

BMT ilə Vergilər Nazirliyi arasında qarşılıqlı etimada əsaslanan əməkdaşlıq mühiti mövcuddur

BMT-nin Azərbaycandakı reżident-əlaqələndiricisi Antonius Broek Azərbaycanın vergi sisteminin son illər yüksək inkişaf yolu keçidiyini bildirmiştir. Qeyd etmişdir ki, vergi sistemi iqtisadi siyasetin mühüm tərkib hissəsidir. Səmərəli və məqsədönlü vergi siyaseti iqtisadi inkişaf təkan verir, maliyyə sabitliyini təmin edir, biznesin rolinin artmasına səbəb olur, şəffaflığın təmin olunmasında mühüm əhəmiyyət dasıdır. Azərbaycanın vergi sistemi bu prioritetlərin təmin olunmasında əsas vasitə kimi çıxış etmiş, ölkədə iqtisadi artımın, büdcə-maliyyə vəsaitlərinin hecmindən yüksəlməsindən müsbət rol oynamışdır. Son illər ölkədə özəl sektorun iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müəyyən olummasında vergi sisteminin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müəyyən olummasında vergi sisteminin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müəyyən olummasında vergi sisteminin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müəyyən olummasında vergi sisteminin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyətli dərəcədə artması və fiskal siyasetin müühüm rol var. Səmərəli və əməkdaşlıq vergi siyaseti kicik və orta sahibkarlıq və qeyri-neft sektorunun inkişafına təkan vermişdir. BMT qlobal iqtisadiyyatda xüsusi cəkisinin yüksəlməsi, sahibkarlıq subyektlərinin sayının əhəmiyyə

«Azərbaycanın vergi sistemi: reallıqlar və perspektivlər»

Türkiyə ilə Azərbaycan vergi sahəsində sıx əməkdaşlıq edir...

Türkiyə Gəlirlər Administrasiyasının rəhbəri Mehmet Kılıç Azərbaycanda keçirilən vergi forumlarının əhəmiyyətini qeyd etmiş, bu tədbirlərin vergi administrasiyalarına səmərəli əməkdaşlığı üçün müüm rol oynadığını diqqət dərmişdir. Türkiyə ilə Azərbaycan arasında vergi sahəsində sıx əməkdaşlıq mövcud olduğunu bildirən cənab Kılıç son illər bu istiqamətdə davamlı işlərin daha da genişləndirilməsi bildirmişdir. Qardaş ölkə Azərbaycanın vergi administrasiyası ilə neçə illərdəki, qarşılıqlı əlaqələr inkişaf edir, hər iki tərəf öz

müsəbət təcrübələrini şəxslərin iqtisadiyyatın inbir-biriil paylaşır. Azərbaycan Türkiyənin vergi sahəsində keçdiyi yüksək inkişaf yoluñu dəyərləndirir. Təcrübə mühüm rol oynadı. Azərbaycan bu istiqamətdə mühüm uğurlara imza atmışdır. Azərbaycanın olda etdiyi uğurların bünövrosunda vergi sisteminin böyük rol oynamış, çox qisa müddət orzında Azərbaycanda dəyinqli, çevik vergi sisteminin yaradılmışdır. Həzirdə bu ölkənin iqtisadi potensialı çox güclüdür və bu vergitutma bazasının genişləndirilməsinə imkan yaradır. Son illər Azərbaycanda neftdöñənərən sahələrin yüksək inkişafı müşahidə edilir. Artıq bu və güclü vergi siyaseti amil qeyri-neft bölmələrdən dövlət bölgələrinin daxil olan vergilərə de təsir göstərir, bu istiqamətdə aparılan məqsədönlü tədbirlər vergilərin payının artacağını şərtləndirir.

Azərbaycanda vergi inzibatçılığı yüksək səviyyədə qurulmuşdur

rinin xətti ilə bütçəyə daxil olmalan ilə ölkənin inkişafının təmiminə müsbət nəticələr Azərbaycanda vergi inzibatçılığı, vergi dərcələrinin optimallaşdırılması, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin təkmilləşdirilməsi, sıhəsində işin yüksək səviyyədə qurulduğunu göstərir. Azərbaycanın vergi xidməti orqanlarının xüsusi də elektron bəyannamə, «e-ÖDV» sistemlərinin, ümumilikdə infor-masiya texnologiyalarının tətbiqi sıhəsində layihələri təqdim etdir. Bildirilmişdir ki, qlobal böhranla bağlı bir sıra ölkələrdə xüsusi gəlir və əmlak vergiləri üzrə dərcələrin artırılması sosial-mənəvi və siyasi ziddiyətlərə səbəb ol-

masa. L. Lešenko qlobal böhranın sənəğimədiyi bir şəraitdə Azərbaycanın iqtisadiyyatının yüksək dinamizlə inkişaf etdiyini, vergi dərcələrinin son illər azaldılması tendensiyası fonda vergi xidməti orqanla-

nin biznes mühitinin yaxşılaşmasına, qeyri-neft sektorunun inkişafının təmin edilməsinə, bütçə gəlirlərinin həcmiin artırılmasına töhfə verdiyi diqqət çatdırılmışdır. Dünya Bankının Azərbaycandakı strate-giyasının əsas hədəfi ölkəyin iqtisadi diversifikasiya və özəl sektorun inkişafı sıhəsində dəstək verməkdir. Bura biznes mühitinin yaxşılaşdırılması sıhəsində ən qabaqcıl bəy-nəlxalq təcrübənin təşviq olunması, sahibkarların öz hüquq və vəzifələri barədə biliklərin artırılması, onlara ən qabaqcıl təcrübənin tətbiqində yardım göstərimişi, institu-tional inkişaf və investisiya faaliyyəti daxildir. Birgə əməkdaşlıq çərçivəsində inzibati manələrin aradan qaldırılması, şəffaflığın artırılması, biznesin başlanması, lisenziyalaşdırma və icazələr kimi proseslərin səməreliliyinin artırılması, müəssisələrə yoxlama prosedurlarının təkmiləşdirilməsinə nail olunmuşdur.

L. Lešenko vergi güzəştəri və azadolmaları barədə dəfiklərini bölüşərək onların daimi deyil, yalnız müəyyən müddət üçün verildiyini, bir çox hallarda bu addımın ödəyicilərde heç də yaxşı vərdiş yaratmadığını vurgulamışdır. Qeyd olunmuşdur ki, Azərbaycanda müəyyən səbəblərə bağlı güzəşti və imtiyazları olan, verdi ödəməyən biznes və təsərrüfat subyektlərinin, eləcə də vətəndaşların gölcəkdə minimum dərcələrlə vergiyə cəlb olmasına qəçil-mazdır. Bildirilmişdir ki, müəyyən şirkətlərin, habelə eha-li qrupunun vergilərden azad edilməsi onların inkişafı və ri-fahı üçün əlverişli imkanlar yaradır. Lakin bu proses elə qurulmalıdır ki, gölcəkdə vergilərin tətbiqi ilə bağlı güzəştən azad olunanların fəaliyyətindən sonra tətbiq olunmalıdır. Bu islahatlar bir tərəfdən iqtisadi artıma xidmət edir, digər tərəfdən də vergi inzibatçılığında səməreliliyi, məqsədönlülüyü artırır.

Vergi güzəştəri iqtisadi inkişafın stim-ullaşdırılmasına xidmət edir

ni istehsal müəssisələrinin inşa-sına, mövcud müəssisələrin yenidən qurulmasına və bərpasına geniş imkanlar açıb. Qeyd edilmişdir ki, Vergi Məcəlləsinə edilmiş deyisikliklərə sona tex-noparklarının yeddi il müddətinə vergilərən azad edilməsi ölkənin sənaye potensialının bərpasına, müəssisələrə yoxlama prosedurlarının təkmiləşdirilməsinə nail olunmuşdur.

Iqtisadiyyat və sənaye nazirinin müavini Sevinc Həsənova «Azərbaycan 2020: vergi siyaseti iqtisadi inkişafın amili kimi» mövzusunda çıxış edərək bildirmişdir ki, II Vergi Forumundan öten müddətə Azərbaycanın dinamik inkişafını davam etdirmiş, ölkəde makroiqtisadi sabitlik qorunub saxlanılmış, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun inkişafı sıhəsində müüm noticələr əldə olunmuşdur. 2013-cü ilde ümumi daxili məhsul 6%, qeyri-neft sektor 10%-dək artmış, iqtisadiyyat qoyulan sərvətler rekord soviyyəye yüksəlməklə 28 milyard dollar təşkil etmişdir. Azərbaycanın ilk kosmik peyki orbitə buraxılmış, «Trans-Adriatic» boru kəmərinin inşası, «Şahdəniz-2» platforması ilə bağlı yekun investisiya sazişi imzalanmış, ölkənin Avropanın enerji tohlükəsizliyində rolu artmışdır.

Qeyd olunmuşdur ki, «Azərbaycan 2020: göləcəyə baxış» inkişaf Konsepsiyasında ortamüdəttli dövrədə ümumi daxili məhsulda məzəq qeyri-neft sektorunun inkişafına təsir edilməsi yönəlmişdir. Qeyd edilmişdir ki, kənd təsərrüfatının vergilərden azad olunması regionların inkişafına, məşğulluğun və ölkənin ərzəq tohlükəsizliyinin təminatına öz müsbət təsirini göstərmədir. Əhalinin banklardakı əmanətlərinin inqilablı kağızlar üzrə dividentlərin gəlir vergisindən azad edilməsi sorbest pul vəsaitlərinin dövriyyəyə cəlb edilərək bankların resurslarını genişləndirməye, qiyəmtli kağızlar bazarının inkişafına xidmət edir. Bu güzəştələr ölkənin maliyyə-bank sektorunun global böhranın mönfi təsirlerindən qorunmasına imkan yaratmışdır.

S. Həsənova vurğulamışdır ki, ölkə naziri 2014-cü ilin «Sənaye ilii» elan edilməsi ölkədə sənayeləşmə prosesinə keçidin sürətləndirilməsinə, ye-

Həyata keçirilən tədbirlər vergi yükünün sabit qalması üçün ciddi əsas yaradır

ümumi daxili məhsulu 3,4 dəfə artmışdır. İqtisadiyyatın neftdən asılılığı azalmışdır. Ölkəmizin xarici borc problemi, demək olar ki, yoxdur. Xarici borc ÜDM-in 8%-ni təşkil edir ki, bu da dən-yada on aşağı göstəricilərdəndir. Azərbaycan artıq borc alan ölkədən borc verən ölkəyə çevrilimişdir.

Qeyd edilmişdir ki, uğurlu iqtisadi siyasetin mühüm tərkib hissəsi olan vergi sisteminin realaşması nəticəsində Azərbaycanın güclü vergi inzibatçılığı yaradılmışdır: «Vergi Məcəlləsinin qəbul olunması ölkə iqtisadiyyatının inkişafında yeni bir mərhələnin başlanğıcını qoymuşdur. Dünya standartlarına uyğun həzirlanmış məcəllədə təsbit olunmuş mühüm maddələrinin realaşması sayəsində vergi daxilolmalarının həcmi iləbələ əhemmiliyətli dərcədə artmışdır. Son 10 ildə Vergilər Nazirliyinin xətti ilə müəyyən edilmiş proqnozlar artıqlaması ilə yerinə yetirilmişdir. Görülən tədbirlər Azərbaycanın maliyyə sabitlinin güclənməsine, qeyri-neft sektorunun inkişafına, biznes mühitinin yaxşılaşmasına mühüm təsir etmişdir. Hazırda Vergilər Nazirliyi aktiv vergi siyasetinin gücləndirilməsi istiqamətində məqsədönlü siyasetini davam etdirir. Aktiv vergi siyasetinin həyata keçirilməsi bir sıra prioritetlərin nəzəre alınmasını da zorur edir. Azərbaycanın qarşısında yeni inkişaf əməkfləri var və aktiv vergi siyaseti ölkənin ümumi tarazlı inkişafının təmin olunmasına müüm faktor kimi çıxış edir. Qar-

şidakı mərhələdə innovativ və biliklərə osaslanan iqtisadi siyasetin gücləndirilməsi biznesin inkişafında da yeni meyillər yaradacaq, iqtisadi subyektlərin sayının artmasına imkan verəcək. Nəticədə biznesin miqyasının artması vergi sisteminde deyisikliklərə səbəb olacaq, vergitutma bazasının genişlənməsinə imkan verəcəkdir. Əksər dünya ölkələrində ÜDM-in tərkibində vergi yüksək 40-45%, bəzi ölkələrdə 25-30%, Azərbaycanda isə 20-22% təşkil edir. Gələcəkdə ölkəmizdə vergi yükünün artması baş verəcək. Həyata keçirilən səmərəli vergi yükünün sabit qalması üçün ciddi əsaslar var.

Z. Səmədəzadə aktiv vergi siyasetinin əsas tərkib hissələrindən biri kimi vergi ödəyicilərinin sayının artırılmasına da diqqət çəkmiş, qeyd etmişdir ki, qarşidakı mərhələdə iqtisadiyyatın strukturunun deyisməsi ilə parallel vergi ödəyicilərinin sayının artırılmasına yənəlmış siyaset aparılmalıdır. Aktiv vergi siyaseti «kölgə iqtisadiyyat»nın tamamilə aradan qaldırılmasını zəruri edir. Bu məqsədə vergi uçotundan kənardə qalan, əmək müqaviləsi bağlamayan müəssisələrin fəaliyyətinə nəzarət gücləndirilməsi, onların mühasibat işləri şəffaflaşdırılmalıdır. Bu günlərdə dövlət başçısının imzaladığı sərəncamda da məzəq müqaviləsi sahəsindəki problemlərin tamamilə həll olunması ilə bağlı qarşıya ciddi tapşırıqlar qoyulub. Bu sənəd şəffaflığın təmin olunması üçün bütün qurumları principial addımlar atmağa dəvət edir.

ni mühitinin formalasdırılması əhəmiyyəti yer tutur. Məlumdur ki, zəngin neft-qaz eltyatlaşdırma malik bira ölkələr öz resurs gəlirlərinə əsaslanmaqla, müxtəlif vergi stimulları tətbiq etməklə qeyri-neft sektorunun əhəmiyyəti inkişafına nail olma bilmələr. Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Böhrən Krallığı, Norveç kimi ölkələr bu sahədə uğurlu təcrübəyə malikdirlər.

Bildirilmişdir ki, Azərbaycanın mütərəqqi dünya təcrübəsinə əsaslanmaq təbliğatı tətbiq etdiri vergi güzəştələrini qeyri-neft sektorunun inkişafı sahəsində müüm noticələr əldə olunmuşdur. 2013-cü ilde ümumi daxili məhsul 6%, qeyri-neft sektor 10%-dək artmış, iqtisadiyyat qoyulan sərvətler rekord soviyyəye yüksəlməklə 28 milyard dollar təşkil etmişdir. Azərbaycanın ilk kosmik peyki orbitə buraxılmış, «Trans-Adriatic» boru kəmərinin inşası, «Şahdəniz-2» platforması ilə bağlı yekun investisiya sazişi imzalanmış, ölkənin Avropanın enerji tohlükəsizliyində rolu artmışdır.

Qeyd olunmuşdur ki, «Azərbaycan 2020: göləcəyə baxış» inkişaf Konsepsiyasında ortamüdəttli dövrədə Azərbaycanın dinamik inkişafını davam etdirmiş, ölkəde makroiqtisadi sabitlik qorunub saxlanılmış, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi və qeyri-neft sektorunun inkişafına təsir edilməsi yönəlmişdir. Qeyd edilmişdir ki, kənd təsərrüfatının vergilərden azad olunması regionların inkişafına, məşğulluğun və ölkənin ərzəq tohlükəsizliyinin təminatına öz müsbət təsirini göstərmədir. Əhalinin banklardakı əmanətlərinin inqilablı kağızlar üzrə dividentlərin gəlir vergisindən azad edilməsi sorbest pul vəsaitlərinin dövriyyəyə cəlb edilərək bankların resurslarını genişləndirməye, qiyəmtli kağızlar bazarının inkişafına xidmət edir. Bu güzəştələr ölkənin maliyyə-bank sektorunun global böhranın mönfi təsirlerindən qorunmasına imkan yaratmışdır.

S. Həsənova vurğulamışdır ki, ölkə naziri 2014-cü ilin «Sənaye ilii» elan edilməsi ölkədə sənayeləşmə prosesinə keçidin sürətləndirilməsinə, səməreliliyin, rəqabət qabiliyyətinin, şəffaflığın, məqsədönlülükün təmin edilməsi diqqət mərkəzində olacaqdır. Ümumilikdə strategiya ilə qarşıya qoymuş əsas məqsəd yaxın perspektivdə Azərbaycanın vergi sisteminin sosial-iqtisadi inkişafın təmin edilməsində, sahibkarlığın inkişafının sürətləndirilməsində, bude gəlirlərinin formalasdırılmasında əsas mənbə kimi tanınmasına nail olmaqdır.

Vergilər Nazirliyi biznes qurumları ilə səmərəli əməkdaşlıq edir

hitinin daha da yaxşılaşdırılması na xidmət edən müxtəlif təkifləri dəstekləyir. 250-dək xarici və yerli şirkəti özündə birləşdirən AmCham biznes mühitini yaxşılaşdırın mü-kəmməl vergi qanunvericiliyinin olmasına maraqlı tərəf kimi çıxış edir. Son illər birgə səmərəli əməkdaşlıq əlaqələri vergi sisteminin müxtəlif sahələri ilə bağlı səmərəli müzakirələrin aparmasına təkan vermişdir. Ölkə iqtisadiyyat-

torunda fəaliyyət göstərən şirkətlərin nümayəndələrinin, eləcə də maliyyə, bank, siyorta, vergi, audit sahəsində təcrübəli mütəxəssislərin iştirakı ilə keçirilən müzakirələrdə vergi qanunvericiliyinin və inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi istiqamətində aparılan islahatlar, sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşmasına səbəb olan tədbirlərin əhəmiyyəti nəzərdən keçirilir. Bu məqsədə Palata artıq üçüncü ildəki vergi partnərləri ilə təkiflərinə diqqət yanaşır: «Biznes qurumları ilə Vergilər Nazirliyi arasında sıvıl əməkdaşlıq modellərinin tə-

təbirlər keçirir, vergitutma sahəsinə aid aktual mənzərələrə tərafında müzakirələr aparılır, iştirakçılar səmərəli təkiflər ilə sürülür. Vergilər Nazirliyi vergi inzibatçılığını dəyişdirir, vergitutma sahəsinə aid aktual mənzərələrə tərafında müzakirələr aparılır, iştirakçılar səmərəli təkiflər ilə sürülür. Vergilər Nazirliyi vergi inzibatçılığını dəyişdirir, vergitutma sahəsinə aid aktual mənzərələrə tərafında müzakirələr aparılır, iştirakçılar səmərəli təkiflər ilə sürülür. Razılıq ilə deyə bilərəm ki, Vergi Məcəlləsinə əlavə və deyisikliklərin müzakirəsi zamanı səsləndirildiyimiz təkiflərin 75%-i nəzərə alınmışdır.

Bildirilmişdir ki, AmCham biznes etikası normalarına məsuliyətin formalaşmasına təkan verəcəkdir.

dölkələrin yerinə yetirilməsini da-im təşviq edir. Təşkilat üzvü olan yerli və xarici şirkətlərin vergi ödəyiciləri kimi üzvlərinə düşən öhdəliklərə yüksək səviyyədə əməl edirlər.

Vurğulamışdır ki, III Vergi Forumu vergi ödəyiciləri ilə vergi orqanları arasında partnərlüğün yeni mərhəleyə qaldırılmasına, cəmiyyətdə yüksək vergi mədəniyyətin formalaşmasına təkan verəcəkdir.

«Azərbaycanın vergi sistemi: reallıqlar və perspektivlər»

Vergi risklərinin azaldılması üçün ödəyiçilərin maarifləndirilməsinə ehtiyac var

*Dünya Bankının ABŞ-dan
gelmış Vergi islahatları üzrə baş-
əlaqələndiricisi Munaver Xvaja*
«Risklərin idarə edilməsi» mövzu-
sunda məruzə ilə çıxış etmişdir.
Qeyd olunmuşdur ki, dünya ölkə-
lərinin vergi administrasiyaları üçün
risklərin idarə edilməsi mühüm əhə-
miyyət daşıyır. Vergi administrasi-
yalarını risklərin idarə olunmasını
əsas istiqamətə çevirməyə bir çox
amillər vadar edir. Həmin amillərə
risklərin idarə olunması siklini,
risklərə əsaslanan auditin əsas prin-
siplərini, risklərin qiymətləndiril-
məsini, risklərin təhlili üçün
infrastrukturunu və s. aid etmək olar.

Transfer qiymətləri ilə bağlı yeni qaydalar yaradılmalıdır

transfert qiymətləndirməsinə yol açmışdır.

Məruzədə transfert qiymətlərinin müəyyən olunmasında İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatının (OECD) tövsiyələrinin mühüm rol oynadığı bildirilmiş, dünya ölkələrinin əksəriyyətində vergi ödəyicilərinin öhdəliklərinin məcburi yeri-nə yetirilməsinə yönəldilmiş qaydaların mövcud olduğu diqqətə çatdırılmışdır. Həmin qaydalar yerli qanunvericiliklə tənzimlənir və buna görə bir-birindən fərqlənir. Transfert qiymətləri vergi administrasiyası tərəfindən tənzimləndiyi şəraitdə ölkələr transfert qiymətlərinin «uzadılmış əl» prinsipinə uyğunlaşdırılmasını daha çox tətbiq etməyə başlayıblar. Aydır ki, bütün vergi administrasiyaları hər hansı əməliyyatın OECD qaydalarına uyğun olmasını, aidiyəti xərclərin tam daxil edilməsini, aidiyəti olmayan xərclərin daxil edilməməsini və «uzadılmış əl» prinsipinin tətbiqini arzulayırlar. Tələb olunan etimadəviyyəsi və onun necə əldə olunması xüsusi şəraitdən və vergi administrasiyasının transfert qiymətləri-nə yanaşmasından asılıdır..

dən «Transfert qiymətləndirmə vasitəsilə mənfəətin gizli bələşdürülməsi» başlığı ilə qaydalar tətbiq olunur. Son illər transfert qiymətləndirmə ilə bağlı qanunvericiliyin əhatə dairəsi genişlənmiş, bütün rezident və ya qeyri-rezident korporativ vergi ödəyicilərinin, fiziki şəxs statuslu vergi ödəyicilərinin bundan istifadəsinə imkan verilmişdir. Türkiyənin transfert qiymətləndirməyə dair qanunvericiliyində müqayisəlilik amilləri eynilə OECD qaydalarında olduğu kimiidir. Ölkənin mövcud qanunvericiliyinə əsasən, transfert qiymətləndirmə vasisəsilə mənfəətin gizli bələşdürülməsi korporasiyanın gəlirinin müəyyənləşdirilməsi zamanı gəlirdən çıxılmır. Ölkədə transfert qiymətləndirmənin illik hesabatı illik korporativ gəlir vergisi bəyannaməsinin göndərilməsi üçün müəyyən edilən son tarixə qədər hazırlanır, vergi yoxlaması aparmaq səlahiyyəti olan Türkiyə Gəlirlər İdarəsinə təqdim olunur. Bununla yanaşı, Türkiyədə 2011-ci ildən Təftiş Şurası nəzdində «Həssas Kapitallaşma, Transfert Qiymətləndirmə və Offşor Gəlir Qrupu» fəaliyyət gös-

Türkiyədə transfert qiymətləndirməsi barədə məlumat verən Ahmed Kurt bildirmisdir ki, 2008-ci il tərəfən qurulan İŞİD-dən sonra Əfqanıstanın əsas qüvvələri tərəfən ki, bu qurum transfert qiymətləndirmə ilə bağlı bir sıra məsələləri müəyyən edir.

Biznes ictimaiyyətinin rəyinin öyrənilməsi səmərəli vergi inzibatçılığı baxımından vacibdir

rumların təmsilcilerinin iştirakı ilə Koordinasiya Şurası yaratmışdır. Vergi xidməti orqanları biznes ictimaiyyətinin sıfarişi əsasında hər il davamlı olaraq ixtisaslaşmış təşkilatlar tərəfindən keçirilən bu sorğular əsasında fəaliyyətlərini təkmilləşdirməyə çalışırlar. 2007-2008-ci illerdə Dünya Bankının «Müştərək iqtisadi tədqiqatlar» layihəsi əsasında həyata keçirilən araşdırmların yekunu kimi vergi siyaseti və vergi inzibati cılığını əhatə edən iki mühüm hesablaşdırılmışdır. 13%-dən 12%-ə endirilmişdir. 13%-dən 5%-dək azalan diferensial şkalanın ləğv edilməsi ilə vahid 11%-lik sosial vergi müəyyənləşdirilmişdir. Həmçinin, tütün və alkoqol məhsullarına tətbiq olunan aksiz dərəcələri unifikasiya edilmiş, kiçik və orta təsərrüfat subyektləri korporativ gəlir vergisi üzrə ilkin ödənişlərdən azad edilmiş, investisiyalarla bağlı vergi imtiyazlarının alınması qaydaları sadələşdirilmişdir.

çığının əməkdaşlığı üçün iki müvafiq məsələ hazırlanmışdır. Aparılmış tədqiqatlar Qazaxıstanda iri vergi ödəyicilərinin idarə olunması, vergi ödəyicilərinin seçilməsi və auditin aparılması; xidmət üsullarının müasirleşdirilməsi və vergi ödəyicilərinin maariflənləndirilməsi; vergi borclarının yığılması və apelyasiya sistemi ilə bağlı müəyyən problemləri aşkarla çıxarmışdır. Bütün bu problemlərin kompleks şəkildə həlli məqsədi-lə vergi xidməti orqanlarının iştirakı ilə işçi qrup yaradılmış, yeni Vergi Məcəlləsi hazırlanmış və 2009-cu il-dən qüvvəyə minmişdir. Həmin məcəllə ilə korporativ gəlir vergisinin dərəcəsi 30%-dən 20%-ə, ƏDV isə

«Asan imza» elektron xidmətlərdən istifadəni asanlaşdırır

təndaşlar, dövlət hakimiyəti və yerli özünüidarəetmə orqanlarında çalışan əməkdaşlar istifadə edə bilər. «Asan imza» dövlət orqanları, banklar və s. tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərdən vahid autentifikasiya və imzalama vasitəsi kimi istifadə etməyə imkan verir.

karta və xüsusi program təminatına ehtiyac olmur.

S.Musayeva bildirmişdir ki, «Asan imza»nın tətbiqi biznes proseslərinin avtomatlaşdırılması, vaxt və maliyyə resurslarının rasional şəkildə istifadəsi hesabına müəssisə xərclərini əhəmiyyətli dərəcədə ixtisar et-

Qeyd olunmuşdur ki, müasir dövrdə elektron xidmətlərin sayının artması həmin xidmətlərdən daha rahat və təhlükəsiz istifadə üçün vahid autentifikasiya vasitəsinə zərurət yaratmışdır. Müxtəlif qurumlar tərəfindən verilən çoxsaylı kod və parolu yadda saxlamaq çətin olmaqdan əlavə, müasir təhlükəsizlik tələblərinə cavab vermir. «Asan imza» - e-xidmətlərə daxil olan və elektron imzalar edən zaman şəxsiyyəti təsdiq etmək üçün mövcud həllərdən ən təhlükəsizidir. «Asan imza» («Mobil imza») elektron mühitdə fiziki İD karta bərabər, sənəd ki- məyə imkan verir. «Asan imza» müxtəlif elektron xidmətlər portallarına, eləcə də bir neçə bank tərəfindən internet bank xidmətlərinə ineqrasiya olunmuşdur və internet (mobil) bank sistemlərinin inkişafı üçün əvəz olunmaz imkanlar yaratmışdır. Hazırda Mərkəzi Bank ilə bu istiqamətdə mühüm işlər aparılmaqdadır.

Qeyd edilmişdir ki, «Asan imza» Azərbaycan sahibkarlarına xarici ölkələrdə biznes əməliyyatlarını rahat şəkildə həyata keçirməyə imkan yaradacaqdır. Xarici ölkədə biznes qurmaq istəyən Azərbaycan sahibkarları-

Bildirilmişdir ki, 2013-cü ilde elektron və mobil imzaların tətbiqi məqsədilə Vergilər Nazirliyinin Sertifikat Xidməti Mərkəzi fəaliyyətə başlamışdır. Mərkəzin istifadəyə verilməsi elektron və mobil imzaların tətbiqi ile bağlı vergi ödəyicilərinin daha sürətli, təhlükəsiz və çevik şəkildə Vergilər Nazirliyinin elektron xidmətlərindən istifadəsinə təkan vermişdir. «Asan imza» tekçə vergi ödəyiciləri üçün nəzərdə tutulmuşdur - xidmətdən bütün vəziyyətlərdə istifadə etmək olur. Bu zaman kart oxuyucusuna, ID-

*Vergilər Nazirliyinin Vergi
siyasəti və strateji araşdırma-
lar Baş İdarəsinin rəisi Natiq*

Vergi sisteminin inkişafı ilə bağlı strateji məqsədlərimiz böyükdür

laman-
ə qo-
n və
n tət-
slərin
temi-
təbiqi,
si, re-
ərinə
iyiyət
ərinə
sajla-
stan-
də əl-
yyət-
ci öl-
atlar-
q qu-
mi 45
nlaka
vergi-
ması
bağ-
ırılıyi
mmer-
muna
tisadi
Fəşki-
m mü-
nuna,
istrata-
A) İc-
lxalq
asının
Bü-
Azər-
2014»
patın-
dikə-
il ol-

fini təmin edən və qeyri-neft sektorunun ixrac potensialını gücləndirən vergi siyasetinə üstünlük verilməsindən ibarət olduğunu bildirmişdir. Qarşıda duran əsas tədbirlər vergi ödəyişləri ilə partnyorluq prinsiplərinin yaradılması, vergi ödəmə vərdişlərinin cəmiyyətin normasına çevrilmesinə nail olunmasıdır. Vergi sisteminin 2013-2020-ci illər üçün Strateji Planında 22 strateji məqsəd, 85 tədbir nəzərdə tutulmuşdur. Bu dövrdə aktiv vergi siyasetinə keçidin təmin edilməsi, vergilər üzrə güzəşt və azadolmalaraın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, vergi bəyannamələrinin əvvəlcədən doldurulma sisteminə keçilməsi üzrə bəyənəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və keçidin təmin olunması, ümumi bəyannamə sisteminə keçidə hazırlığın görüləməsi, vergi ödəyicilərinə xidmət sisteminin təkmilləşdirilməsi, vergi ilə bağlı maarifləndirmə tədbirlərinin görülməsi əsas strateji vəzifələrdəndir. Eyni zamanda, transfert qiymətlərin tənzimlənməsi mexanizmlərinin yaradılması, nağdsız ödənişlərin stimullaşdırılması və nağd ödənişlərə nəzarət tədbirlərinin gücləndirilməsi, e-auditin tətbiqi üzrə kompleks tədbirlərin görülməsi, vergi inzibatlılığının səmərəliliyinin artırılması, ekommersiyaya vergi nəzarətinin təşkili, vergi borclarının alın-

«Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış» İnkişaf Konsepsiyası çərçivəsində vergi sistemində nəzərdə tutulmuş hədəflərdən danışan N.Şirinov vergi sahəsi ilə bağlı əsas tədbirlərin mütərəqqi, mükəmməl və beynəlxalq standartlara cavab verən vergi sisteminin formallaşmasının yekunlaşması, innovasiya yönümlü iqtisadiyyatın inkişafı masi mexanizminin və vergidən yayınma halları üzrə istintaq mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafı, vergi orqanlarında tədris və təlim prosesinin gücləndirilməsi, bələdiyyələrdə vergi qanunvericiliyinə riayət edilməsi sahəsində metodiki rəhbərliyin həyata keçirilməsi də nəzərdə tutulur.

I sessiya: «Vergi inzibatçılığında partnyorluq münasibətləri»

Əvvəli 7-ci səhifədə

Bu məqsədə Keyfiyyətə Nəzarət Komitəsi yaradılmışdır. Komitə şəbəkə auditor şirkətlərinin tərəfdarları, yerli auditor təşkilatlarının auditorları, sərbəst auditorlar, Vergilər Nazirliyinin, Mərkəzi Bankın, İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin və Qiymətli Kəşflər üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndələri daxildirlər.

«Paşabank» ASC-nin idarə heyətinin üzvü Şahin Məmmədov «Müasir vergi xidməti: vergi orqanları və

biznes arasında dialoq» mövzusunda çıxışında ölkəmizdə aparılan səmərəli vergi islahatları sayesində sahibkarların biznesə başlaması prosedurlarının əhəmiyyətli dərəcədə asanlaşdırılmış, biznes mühitinin yaxşılaşdırılmış, vergi orqanı ilə biznes cəmiyyətində tərəfdəşligin gücləndirilən diqqətə çatdırılmışdır. Qeyd edilmişdir ki, səmərəli vergi sistemi biznes mühitinin təkmilləşdirilməsində çox mühüm faktorlardandır.

«Paşabank»ın nümayəndəsi ölkədə biznesə dəstək məqsədilə konkret təkliflərə səsləndirmişdir. Onun sözlerinə görə, vergi soron-

camlarının onlayn sisteminin yaradılması mühüm fayda verə bilər, banklar vergi agenti kimi çıxış edərək bu sistem vasitəsilə biznesin inkişafına və vergi yığımlarına töhfə vermiş olar. Bundan başqa, xarici kapital əsasında yaradılmış müəssisələr vergi güzəştərinin tətbiq olunması sənaye texnologiyaları, İKT, inovasiyalar sahəsinə də iq-tisadi faydalı partnyorluq

ki, konfederasiyanın vergi mühitinin yaxşılaşdırılması və vergi qanunvericiliyinin daim təkmilləşdirilməsi sahəsində təkifləri nazirlik tərəfindən həmşə müsbət qiymətləndirilmişdir.

Xəzər-Avropa İnteqrasiya İsgütər klubun rəhbəri Telman Əliyev «Dövlət-biznes əməkdaşlığı: qarşılıqlı faydalı partnyorluq

münasibətləri» mövzusunda məruzəsində Caspian European Clubun (CEIBC) fəaliyyətindən bəhs etmişdir. Bildirmişdir ki, 2002-ci ildə təsis edilən Xəzər-Qara deniz və Baltik regionu ölkələri ərazisindən fəaliyyətini həyata keçirən və dünyadan 50 ölkəsindən 500-dən artıq şirkət və təşkilat öz səralarında birləşdirən, ən iri və dinamik inkişaf edən regional təşkilat olan CEIBC-in söndə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevdir. Təşkilatın mənzərəqərargahi Bakıda yerləşir.

Caspian European Clubun biznes-hökumət dialoquna həsr olunmuş marketing sorğusunun nəticələri barədə məlumat verən T.Əliyev Bakı şəhərində biznes nümayəndələrini məlumat edən 1000 respondent arasında keçirilmiş sorğunun nəticələrini əsasən

zalannı əməkdaşlıq protokolunun əhəmiyyətindən danışmışdır. Qeyd etmişdir

Vergilər Nazirliyinin ilk yeri tutduğunu bildirmişdir: «Hansı nazirlik və müəssisə biznesin inkişafında da haçox destek göstərir?» sualına cavab verən respondentlərin 31%-i Vergilər Nazirliyinə, 56%-i digər dövlət orqanlarına inandıqlarını bildiriblər. Respondentlərin 39%-i hesab edir ki, mübahiseli və ya problemləli hallar yaranan zaman Vergilər Nazirliyinin saytına müraciət etdiğədə məsələnin daha operativ həllinə olunur. 28% isə hesab edir ki, nazirin adına məktub yazmaqla problemi həll etmək olar. 26% isə nazirlikdə birbaşa dövlət qulluqçusuna müraciət sayısında məsələnin operativ həllini çıxış yolu kimi görür. 6% respondent məhkəməyə, 1% isə hüquq-mühafizə orqanlarına müraciət etməyi vacib hesab edir. «Vergilər Nazirliyinin həyata keçirdiyi əhəmiyyətli təqdimatın 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-dən, 3%-i digər mənbələrdən, 2%-i isə dost-tanşlılar danədə etdiğələrini bildirmişlər. Sorğuda «Hansı nazirlik və ya müəssisənin elektron məlumatları haradan alırsınız?» sualına cavab verən respondentlərin 56%-i bildirilən məktublarından, 22%-i nazirliyin saytından, 17%-i KİV-d